

GAZETA LWOWSKA.

Wychodzi z Dodatkiem codziennie, prócz świąt i niedziel. Prenumerata kwartalna miejscowym 4 zlr. 15 kr., odbierającym pocztą 4 zlr. 40 kr., insercyę oplacają od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr. następnie po 2 kr. m. k.

Nr. 298.

Poniedziałek 29. Grudnia 1851.

Rok gazecie 40.

P r e n u m e r a t a

na GAZETĘ LWOWSKĄ z DODATKAMI DZIENNEMI I TYGODNIOWYM na rok następujący 1852. wynosi jak w zeszłym, kwartalnie

We Lwowie odbierając . . . . . 4 zlr. 15 kr.

Przesyłka na prowincyę . . . . . 4 zlr. 40 kr.

z dodaniem 3 kr. na stempel kto żąda osobnego kwitu; a nadto Dominia, Magistraty i wszelkie Władze. iż nie przyjmują niefrankowanych listów, załączają tyle należności, ile przesłanie kwitu pocztą na ich odległość wynosi.

Unikając zwłoki raczą Szanowni Abonenci przed upływem bieżącego miesiąca zamówić przesyłkę Gazety adresując franco wprost

Do Redakeyi Gazety Lwowskiej — Ulica Ormieńska Nr. 347.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Ameryka. — Hiszpania. — Francya. Szwajcarya. — Włochy. — Niemce. — Chiny. — Wiadomości handlowe.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Lwów, 5. grudnia. Najjaśniejszy Pan raczył najwyższym własnoręcznie podpisanym dyplomem Dra. Sylwestra Güna, dziekana katedralnego i nadzorcę szkół dyecezalnych, jako kawalera orderu korony żelaznej klasy trzeciej, stosownie do statutów tegoż orderu, wynieść najlaskawiej do stanu rycerskiego Cesarstwa austryackiego.

Sprawy krajowe.

Wiedeń, 25. grudnia. Jego c. k. Mość raczył najwyższem postanowieniem z dnia 7go grudnia 1851 w uznaniu długoletnich w zawodzie szkolnym odznaczających się gorliwych i wiernych usług, dyrektorowi szkół normalnych w Brodach, Romualdowi *Kindeforskiemu* nadać najlaskawiej srebrny krzyż zasługi z koroną. (G. W.)

(Rezultat subskrypcyi na nową pożyczkę państwa.)

Wiedeń, 24. grudnia. Odnośnie do publikacji z 11go października 1851, którą ogłoszono sumaryczny rezultat subskrypcyi na 5% pożyczkę państwa z roku 1851, podaje się teraz do wiadomości publicznej, jak ten rezultat na pojedyncze koronne kraje jest podzielony i jakie kwoty w zagranicznych handlowych domach subskrybowano. W monarchyi subskrybowano:

	pod lit. A. zlr.	pod lit. B. zlr.	W ogóle zlr.
w Austrii poniżej Anizy, a mianowicie w Wiedniu . . .	38,813,800	10,443,300	49,257,100
w innych częściach tego koronnego kraju	267,500	—	267,500
w Austrii powyżej Anizy . . .	368,000	26,000	394,000
w Salzburgu	99,800	5,000	104,800
w Styryi	512,000	1,000	513,000
w Karyntyi	55,100	5,500	60,600
w Krainie	103,700	5,000	108,700
w Czechach	3,989,900	808,700	4,798,600
w Morawii	1,676,000	32,000	1,708,000
w Szlązku	296,100	21,500	317,600
w Galicyi	422,700	21,000	443,700
na Bukowinie	98,000	2,000	100,000
w Tyrolu	699,000	22,000	721,000
na Wybrzeżu austr.	2,063,200	53,000	2,116,200
w Dalmacyi	66,800	—	66,800
w Węgrzech	1,638,200	63,000	1,701,200
w Serbskiem województwie i Temeskim banacie	211,300	—	211,300
w Siedmiogrodzie	146,000	—	146,000
w Kroacyi	86,000	2,000	88,000
w Lombardyi	19,500	5,000	24,500
w Wenecyi	4,000	—	4,000
Suma subskrypcyi w monarchyi	51,636,600	11,516,000	63,152,600
Za granicą subskrybowano:			
w Augsburgu a) u Pawła de Stetten	35,000	43,500	78,500
w Augsburgu b) u Schätzlera	23,000	8,500	31,500
w Amsterdamie a) u Hope i spółki	—	274,000	274,000

	pod lit. A. zlr.	pod lit. B. zlr.	W ogóle zlr.
w Amsterdamie b) u braci Sichel	—	1,503,200	1,503,200
w Brukseli u H. L. Richtenberger	—	15,000	15,000
w Berlinie u S. Bleichröder	74,000	56,000	130,000
w Wrocławiu u E. Heimanna	134,500	40,800	175,300
w Frankfurcie u M. A. Rothschilda	475,500	1,158,800	1,634,300
w Hamburgu u Sal. Heine	66,000	265,000	331,000
w Paryżu u braci Rothschildów	52,000	370,000	422,000
w Sztutgardzie w król. wirtemb. nadw. banku	124,500	541,700	666,200
Suma subskrypcyi za granicą	984,500	4,276,500	5,261,000

Główna suma 52,621,100 15,792,500 68,413,600

Do tego suma, subskrybowana przez depozytową kasę amortyzacyjnego funduszu dla obrotu obligacyi domestykalnych długu inwazyjnego i dla zakładów publicznych w kwocie zlr. 17,156,200

na które subskrypcye jeszcze nie są zamknięte.

Obie sumy razem stanowią podaną obwieszczeniem z 11. października b. r. konkluzyjną kwotę pożyczki . 85,569,800
Pojedyncze subskrypcye aż do kwoty 100,000 zlr. dla każdej będą niebawem do publicznej wiadomości podane.

Z c. k. ministerium finansów.

Wiedeń, 12. grudnia 1851.

(W. Z.)

(Wiadomości potoczne z Wiednia.)

Wiedeń, 24. grudnia. Na mocy wyższego rozporządzenia czuwać teraz mają ściśle nad prowadzeniem metryk żydowskich, w którymto względzie wydano wszystkim duchownym żydowskim nowe formularze.

— Projekt nowego porządku rękodzielnictwa wkrótce już będzie ogłoszony, i zawiera następujące zasady: Każde rzemiosło stanowić ma cech osobny; wszystkie cechy każdego kraju koronnego łączą się za pośrednictwem rady rękodzielniczej w głównem mieście. Czas terminowania rozciąga się według właściwości tego lub owego rzemiosła do 3, 4 i 5 lat; przed wyzwoleniem nastąpić ma egzamin. Wędrownka czeladników ogranicza się do lat trzech. Przed otrzymaniem majsterstwa składany ma być egzamin praktyczny. Obopólne między czeladnikami a majstrem wypowiedzenie roboty nastąpić ma zawsze tygodniem naprzód. Zaprojektowano też urządzenie na korzyść czeladników kasy centralnej, dla wsparcia czeladników wędrownych i kasy dla poratowania chorych.

— Czeladnicy, opatrzeni tylko książeczkami wędrownymi, niewidymowanymi przez posła lub konzula francuskiego, nie będą pod żadnym względem przepuszczani przez granicę francuską.

— Upewniają w kołach dyplomatycznych, że lord *Palmerston* odpowiedział już na noty rządów niemieckich w kwestyi wychodźców. Odpowiedź ta ułożona jest w uprzejmych nader wyrazach; ważność będącego w mowie przedmiotu uznano, rozstrzygnięcie zaś w tej mierze nastąpić ma w najkrótszym czasie ze strony całego ministerium.

— Doktor praw *Toaldi* skazany został za udział w zdradzie stanu na pięcioletnią, dziennikarz *Freund* za obrazę majestatu, rozszerzanie fałszywych niepokojących wiadomości i miotanie obelgi na c. k. cywilne i wojskowe władze na trzyletnią karę więzienia wfortecy. —

(Lit. kor. austr.)

(Depesza telegraficzna.)

Wiedeń, 24. grudnia. Gazeta Wiedeńska ogłasza następującą depeszę telegraficzną c. k. ambasadora w Paryżu do pana prezydenta ministrów w Wiedniu:

Paryż, 22. grudnia, 6. godz. wieczór. Z obliczenia głosów w Paryżu i o ile z departamentów są wiadome, okazuje się większość za prezydentem siedmiu głosów między ośmią.

Ameryka.

(Litogr. „koresp. austr.“ o najnowszym poselstwie prezydenta zjednoczonych stanów Ameryki północnej.)

Z najnowszego amerykańskiego poselstwa prezydenta pokazuje się, że szef północno-amerykańskich Stanów zjednoczonych wspomina o ekspedycji do Kuby z wyrazem ubolewania, jako o niesprawiedliwym i sprzeciwiającym się prawu narodów przedsięwzięciu, przyznając się przytem wyraźnie do dawnej neutralnej i nieinterwencji polityki zjednoczonych Stanów Ameryki. „Prawdziwa misja nasza, — powiada on — niezasadza się na tem, aby za pomocą gwałtów i intryg rozszerzać zdania nasze, lub system naszego rządu narzucać innym państwom, lecz aby nauczać przykładem naszym, i przez osiągnięte skutki, przez umiarkowanie i czynność naszą uzasadniać błogosławieństwa rządu republikańskiego i korzyści wolnych instytucji.“ Przyznać potrzeba, że zdanie to jest w ogóle nieco umiarkowańsze niż dawniej bywało; wszelako musimy zrobić tu konieczną uwagę, że korzyści amerykańskiego rządu republikańskiego i mniemane błogosławieństwa tamtejszych instytucji są podług naszego zdania zawsze jeszcze w najwyższym stopniu problematyczne. Jestto prawda uznana przez wszystkich ludzi myślących, że instytucje Ameryki północnej nieprzeżyły jeszcze swej próby ogniowej, i że dopiero później na przyszłość powinny okazać się godnymi tego, aby służyć za przykład. To mogłoby wtedy nastąpić, gdyby kiedyś liczna bardzo populacja wszelkie terażniejsze warunki życia politycznego w Europie także i tam wywołała; wtedyto pokazałoby się dopiero, czyli owe próżne formy administracyjne, owe wygodne maksy rządu potrafią wobec nowych trudności udowodnić praktyczność swoją czy nie.

Co się najpierw wypadku z Kubą tyczy, tedy wyznać musimy, że nieszło przytem bynajmniej o rozszerzenie amerykańskiej zasady rządowej, lecz o przyłączenie za pomocą gwałtu, o wyprawę podbojową w właściwym znaczeniu tego słowa. Kuba jest prawowitą posiadłością korony hiszpańskiej, która potrafiła tam do dziś dnia utrzymać w całości powagę swoją. Ameryka zatem nie miała najmniejszego prawa targnąć się na nią. Wiadoma, nieszczęsna ekspedycja nosiła na sobie niezaprzeczoną cechę zbrodni. Rząd amerykański był oczywiście obowiązany, nie ubolewać dopiero wtedy nad tą ekspedycją, gdy już dokonana została, lecz raczej starać się jej przeszkodzić wszelkimi środkami przed rozpoczęciem jeszcze. A że to nienastąpiło, nastęrczył się przeto Europie, szanującej zawsze teorię prawa narodów, oczywisty dowód, że amerykańskie zasady internacjonalne niepodają wcale owych moralnych i politycznych rekojmi, których od ucivilizowanego państwa bezwarunkowo wymagać można.

Co zaś do spraw europejskich, zdaje się być Ameryka na wszelki sposób i w całym znaczeniu tego słowa skazana na zachowywanie polityki nieinterwencji. Przedzielone niezmiernym oceanem od ładu europejskiego różnią się też znacznie interesa jej od naszych interesów europejskich. Ani europejska równowaga ani walka zasad, która się toczy u nas, nienastęrczają Ameryce powodu do konfliktów. Między tym krajem zaś i państwami europejskimi mogłyby zajść nieporozumienia zaprawdę tylko z przyczyn podrzędnych, które, jeźliby wychodzono przytem z właściwego stanowiska zupełnej niezawisłości i oddzielności, w każdym razie łatwo i spiesznie załatwiłyby się dały. Gdyby kiedyś Ameryka pozwoliła sobie wmieszać się gwałtowną ręką w sprawy europejskie, to krok taki nie dałby się pod żadnym względem usprawiedliwić ze stanowiska internacjonalnego, pominiawszy, że własny dobrze zrozumiany interes kraju nakazuje jej wstrzymać się od takich kroków, i że znana dobrze przestroga Washingtona, aby Ameryka nietroszczyła się nigdy o sprawy europejskie daleko żywiej przypominać się jej powinna niż się to działo przy niektórych wypadkach najnowszych. Jesteśmy pewni, że nawet sama Anglia spoglądałaby bardzo niechętnym okiem na bezpośrednie wmieszanie się Ameryki w sprawy europejskie, i dlatego uważamy zalecone przez pana Walkera po dobrym obiedzie przymierze zaczepne między Anglią i Ameryką dla rozpoczęcia kroków nieprzyjacielskich przeciw Francji i zachodnim państwom europejskim za chimeryczne urojenie tylko.

Wszelako musimy jeszcze przy sposobności wyrzec jawną naganę za to, że Ameryka niewaha się nie tylko używać przytułku napiętnowanym buntownikom, ale nawet nastęrczać im wszelkie środki do dalszego prowadzenia swych agitacji zgubnych. Znajdujemy to wielce pożałowania godnym, że amerykański naczelnik rządu wzywa bez ogródek zgromadzenie ustawodawcze, aby naradziło się nad sposobem przyjęcia, którego jakiś tam Kossuth doznać ma w Ameryce. Jakież to stosunek zachodzi między zgromadzeniem ustawodawczym tego kraju a p. Kossuthem, że aż przygotowywać trzeba uroczystości na jego przyjęcie, jak gdyby człowiek ten położył kiedy jaką zasługę około dobra tego kraju? Gdy Lafayette wstąpił na ziemię amerykańską i jak tryumfator od całej Unii powitany został, miał przynajmniej za sobą precedencye wojny o niepodległość, w której brał osobiście udział. O szefie rewolucji madyarskiej zaś niemożna powiedzieć nic takiego, a że rząd amerykański podczas wojny madyarskiej przeznaczył osobnego ajenta dla teatru wojny, który według okoliczności miał popierać tam nawet interesa (?) Ameryki, jest to fakt, któryby amerykańskie uczucie prawności raczej zasłona wiecznego zapomnienia pokryć wołało, niż wystawiać teraz znowu przez świeży akt ostentacji na widok świata owe niechwalebne żądze, które były właściwym celem tego poselstwa. (L. k. a.)

(Przygotowawcze posiedzenia izb kongresu zjednoczonych Stanów Ameryki północnej.)

Nowy Jork, 3. grudnia. Obydwie izby kongresu miały przedwczoraj przygotowawcze posiedzenie. W izbie reprezentantów utrzymali się demokraci 118 głosami znowu przy wyborze sekretarza z swej partyi; wybór padł na pana Boyd z Kentucky. W senacie zaproponował wczoraj p. Foote mianowanie komitetu dla przyjęcia Kossutha za przybyciem jego do Washingtonu; lecz wniosek ten pominięto dzisiaj przejściem do porządku dziennego. (Ll.)

Nowy Jork, 5. grudnia. Kossuth wylądował tu z parostatku „Humboldt“ i przyjęto go z entuzjazmem. (Pr. Z.)

Hiszpania.

(Rozprószanie band karlistowskich. — Surowe środki przeciw rabusiom. — Projekt założenia kolonii irlandzkich.)

Madryt, 13. grudnia. Stanowcze wystąpienie rządu francuskiego zniechęciło także i tutejszych burzycieli spokoju. Podług doniesień z Katalonii i Aragon rozprószyły się tamtejsze bandy karlistowskie równie prędko, jak się zebrały, a władzom udało się już nawet pojmać kilka niebezpiecznych indywiduów. Przewodzący „El Estudiante“, któremu przyskrzyli się już bardzo pobyt w Sierra de Burgos, ponieważ go bez ustanku prześladowała gwardya cywilna, udało się ująć w sukniach kobiecych do Francji. Gościnniec z Madrytu do Iran jest przepelniony żołnierzami. Oprócz gwardyi cywilnej rozłożone są dwa pułki piechoty i pułk kawalerji wzdłuż gościńca po wszystkich wsiach, które patrolują w prawo i w lewo po górach i przeszukują wszystkie kryjówki. — Rabusiów, którzy dwa razy zaczepiali pocztę francuską, znaleziono w oborze. Wojsko nasze musiało ztoczyć z nimi gorącą walkę; straciło 6 ludzi a 14 miało ranionych. Z rabusiów zaś poległo 8 w walce a 20 pojmano i rozstrzelano natychmiast na rozkaz jeneralnego kapitana z Burgos. Wszyscy byli z bandy Estudianta. Skutkiem tych wiadomości tak pomyślnych dla rządu była giełda nasza dziś bardzo ożywiona i znaczne porobiono interesa. W Paryżu panuje najzupełniejszy spokój. — Rząd nasz przystał na propozycję względem założenia kolonii irlandzkich i postanowił rozdzielić pomiędzy Irlandczyków 160,000 morgów ziemi po obu brzegach Guadalquiviru, która należy do najurodzajniejszych gruntów w Hiszpanii, pod następującymi warunkami: 1) Osadnicy są na 25 lat uwolnieni od wszelkich podatków; 2) wszystkie ich ruchomości, które sprowadzą z sobą, są wolne od opłaty; 3) wolne użytkowanie z lasów królewskich w ich okręgu, a 4) wolny wybór urzędników gminnych. Okolica ta była pierwiej zamieszkała przez Maurów, a od czasu ich wypędzenia leżała dotąd odłogiem. (Lloyd.)

(Depesza telegraficzna.)

Madryt, 10. grudnia. *Królowa Hiszpanii powiła córkę.* (Lloyd.)

Francya.

(Pogłoski o tendencyach pałacu i o zmianie gabinetu. — Skład mającej się zebrać izby reprezentantów.)

Paryż, 19. grudnia. Wiadomość powtórzona kilkakrotnie przez pisma zagraniczne, że w pałacu Elysée waleczą z sobą dwie tendencye, z których jedna doradza prezydentowi republiki umiarkowanie a druga sprężystość, — jest całkiem bezzasadna. Ludwik Napoleon dowiódł już dostatecznie, że niezwykły nigdy obcym ulegać popełdom, a mianowicie wśród terażniejszych trudnych okoliczności działa on jedynie z własnego natchnienia. Zresztą świadczy już sam sposób, w jaki wystąpienie jego na dniu 2. grudnia do ostatniej chwili w tajemnicy utrzymane zostało, że cały plan tego kroku dojrzał w jego głowie pierwiej, nim jeszcze otaczające go najbliższe osoby czegokolwiek domyślić się mogły.

Oprócz tego wspominają także niektóre dzienniki o blizkiej zmianie gabinetu. W istocie można już przypuszczać teraz, że, jeźli plebiscytum z 20. i 21. t. m. wypadnie całkiem podług życzenia Ludwika Napoleona, i w przeciągu kilku miesięcy senat i nowa izba reprezentantów zwołane zostaną, prezydent bez wątpienia poruczy panu Baroche reorganizację ministerstwa, aby utworzyć silny i jednostajny gabinet. Zbijałiśmy już raz przy sposobności mylne mniemanie tych, którzy utrzymywali, że Ludwik Napoleon poróżnił się na zawsze z panem Baroche dla ustawy wyborczej z 31. maja. Raczej byliśmy tego zdania, że Ludwik Napoleon zamiast zużywać tego dzielnego polityka na próżnie walec z koalicją parlamentarną, spowodował go sam do zażądania dymisyi, aby zachować go z nienaruszoną siłą dla późniejszej i bardziej stanowczej chwili. Jakoż w istocie zaledwie dopełniły się wypadki z 2. grudnia, został powołanym p. Baroche, aby w zastępstwie prezydenta republiki przewodniczył nowo utworzonej komisji doradczej. Wybór p. Baroche zdaje się być tem ważniejszym, dlatego, że komisya doradcza zastępuje po części rozwiązana radę stanu, której naturalnym prezydentem był wiceprezydent republiki. Pomimo to jednak otrzymał p. Baroche pierwszeństwo przed wiceprezydentem republiki, co jest najwyraźniejszym dowodem nieograniczonego zaufania, którem go zaszczyca prezydent republiki, i że Ludwik Napoleon użyje go bez wątpienia za główną podporę nowej administracji, gdy izby zwołane zostaną.

Nowa izba reprezentantów będzie się składać tylko z 450 członków, a senat z początku tylko z 200 członków. Senat będzie odbywał posiedzenia swoje w pałacu Luxembourg (dawniej izbie parów), a izba reprezentantów w dawnej izbie deputowanych (za rządu lipcowego). Prowizoryczny budynek drewniany, gdzie zasiadało ostatnie zgromadzenie narodowe, ma być niezwłocznie rozebrany. (Ll.)

(Nowe rozporządzenia rządowe. — Okólnik ministra wojny do komendantów różnych legii żandarmerji. — Wiadomości potoczne.)

Paryż, 19. grudnia. *Monitor* ogłasza ciągle nowe rozporządzenia. Dekret prezydenta republiki nakazuje reorganizację doradczego komitetu dla spraw algierskich. Drugi dekret postanawia, że po rozwiązaniu zgromadzenia narodowego ustaje także wybrana z jej łona komisya dla fabryk gobelinów w Sevres i w Beauvais. Dwa dekreta tyczą się byłego ministra sprawiedliwości Daviel, który znowu otrzymuje swoją posadę generalnego prokuratora przy trybunale apelacyjnym w Rouen i równocześnie mianowany jest oficerem legji honorowej. Nakoniec ogłasza *Monitor* szereg mianowań nowych sędziów pokoju.

— Minister wojny wydał do komendantów rozmaitych legji żandarmerji następujący okólnik: „Mości Panowie! Żandarmerja odpowiedziała godnie oczekiwaniom rządu i kraju. Trudami i krwią swoją przyczyniła się do zwycięstwa porządku nad anarchją. Zamiarem naczelnika państwa i jego rządu jest, aby wszystkim wojskowym tej broni, którzy się okazali godnymi, udzielono nagrody stosownie do zasług. Podacie mi przeto panowie w jak najkrótszym czasie nazwiska oficerów, podoficerów, brygadyerów i żandarmerji, którzy się w trudnych okolicznościach najwięcej odznaczyli gorliwością, zimną krwią i silnymi środkami dla obrony zagrożonego społeczeństwa. Równocześnie uwiadomcie mnie panowie o położeniu wdów i sierót wojskowych, którzy w pełnieniu swoich obowiązków polegli z chwałą.

Minister wojny *A. de Saint-Arnaud.*

— Dla koniecznego pospiechu, z którym tą razą sporządzają rejestra głosujących, mogłoby się wydarzyć, że jedna i ta sama osoba z przyczyny zmiany pomieszkania dwarazy jest wpisana i że nawet cudzoziemcy, jak to w r. 1848 rzeczywiście się wydarzało, otrzymują karty wyborcze. Dla zabezpieczenia jak największej dokładności przy terażniejszym głosowaniu, grozi władza prawnymi karami tych, którzyby niemając unowaznienia mieli udział w głosowaniu albo też dwa razy głosowali. — Nietylko w wszystkich części stolicy ale i z departamentów takie nadechodzą wiadomości, że się spodziewać należy bardzo żywego udziału w głosowaniu dnia 20. i 21. grudnia.

— Wszystkich jeszcze uwięzionych reprezentantów, z wyjątkiem tych, którzy w Ham siedzą, odwieziono do więzienia Sainte-Pelagie (w Paryżu), gdzie zajmują osobny oddział gmachu, który przedtem przeznaczony był dla więźniów za długi. Jest ich wszystkich czterdziestu, między nimi oprócz znanego Orleanisty Duvergier de Haouranne, przyjaciela pana Thiers, znani stronnicy góry: Pascal Duprat, Antony Thouret, generał Laydet, Miot, Marc Dufraiss, Burgard, Ch. La-grange, Valentin, Colfavru, Greppo i Bixio. Jednemu z więźniów, Emilowi Péan, zrobiono na rekwizycję sądową z Orleanu formalny proces.

— Począwszy od dnia dzisiejszego wydają krewnym i przyjaciołom uwięzionych insurgentów z dnia 3., 4. i 5. grudnia karty pozwolenia odwiedzania ich w Bicetre. Odwieziono tam znowu około czterdziestu nowych więźniów.

— Sprawozdanie banku z ostatniego tygodnia podaje następujący rezultat: Zapas gotówki zmniejszony blisko o pięć milionów wynosi 562½ milionów. Portefeil pomnożony o nieznaczna sumę wynosi około 125 milionów. Bieżący rachunek skarbu państwa pomnożony o 4 miliony wynosi 70 milionów franków. Będące w obiegu banknoty pomnożone blisko o 7 milionów, reprezentują około 570 milionów, przewyższają więc zapas gotówki prawie o 7 mil. fr. (*G. Pr.*) (Rozporządzenie przeciw wystawie gorszących obrazów. — Projekt urządzenia kąpiel publicznych.)

Paryż, 20. grudnia. Od rewolucji w r. 1848 wystawiali kupcy rycin mnóstwo litografii i obrazów gorszących. Dziwiono się nieraz, że administracya i policya toleruje sprzedaż i wystawę podobnych przedmiotów. Pan Maupas wydał zaraz po objęciu swego urzędu surowe rozporządzenia w tym względzie. Wszędzie skonfiskowała policya takie obrazy albo publicznie wystawione albo tajemnie sprzedawane. Teraz już się nieponawia szkałał — podobnych wystaw.

Równocześnie skonfiskowano mnóstwo pism socjalistycznych i dzieł niemoralnych, które znaleziono u niektórych księgarzy.

— Prezydent republiki troskliwy o dobro klas robotniczych przedłożył seceji administracyjnej komisji doradczej nowy projekt urządzenia kąpeli publicznych.

Według tego projektu ma rząd w porozumieniu z miastem Paryżem urządzić w głównych dzielnicach miasta cztery wielkie łaźnie, w których robotnicy po niskich cenach otrzymają nietylko kąpiel zwykłej wody ale i kąpiele lekarskie i parowe wszelkiego rodzaju. Osobny lekarz ma udzielać bezpłatnie rady robotnikom, którzyby potrzebowali kuracyi w domu. (*Ind.*)

(Gorliwe wykonywanie dekretu przeciw indywiduom zostającym pod dozorem policji.)

— Dekret z dnia 8. grudnia zawierający surowe przepisy względem indywiduów zostających pod dozorem wysokiej policji wykonuje się z wielką gorliwością.

Dnia 9. grudnia otrzymali wszyscy ajenci policji bezpieczeństwa rozkaz śledzić czynnie indywidua zostające pod dozorem, któreby się znajdować mogły bez osobnego pozwolenia w Paryżu i okolicy i dostawiać ich na prefekturę policji.

Te poszukiwania czynione z wytrwałością wydały najlepsze rezultaty. Termin dziesięciodniowy przepisany dekretem upłynął dnia

18. b. m., a dziś (19. grudnia) niemasz w departamencie Sekwany już ani jednego z tych indywiduów, których obecność dotychczas cierpiano.

Co do zbrodniarzy już wypuszczonych z więzienia, którzy otrzymali upoważnienie mieszkania w Paryżu i okolicy, zrobiono w biurach prefektury ścisłe sprawdzenia, a komisarze policji otrzymali rozkaz śledzić najściślej ich sprawowanie się i środki utrzymania.

Stolica będzie więc wkrótce oczyszczona z tych wszystkich weteranów galarowych, którzy zawsze są pierwsi przy każdym rozruchu. Względem tych, którzyby się powazyli tajnie przybyć do Paryża, wydano najostrzejsze rozkazy, aby ich natychmiast wydano sądom, niewłączając środkom, jakichby przeciw nim użyła administracya stosownie do art. 1. dekretu z dnia 8. grudnia.

(Rezultat głosowania armii.)

Paryż, 20. grudnia. Dziennik *Patrie* zawiera następujący wykaz głosów armii:

Głosujących	243,854.
Głosowali za przyjęciem	226,661
„ za odrzuceniem	16,348
Wstrzymali się od głosowania	845

Ogół równy liczbie głosujących 243,854

Wykaz głosów armii morskiej (marynarzy i wojsk marynarki) sprawdzony do dnia 19. grudnia w głosowaniu nad plebiscytem z d. 2. grudnia r. b. podaje następujące rezultaty:

Liczba głosujących	19,826.
Za przyjęciem	14,679
Za odrzuceniem	4,830
Niegłosowało	417

Ogół równy liczbie głosujących 19,826

W drugiej dywizji armii paryskiej był rezultat głosowania następujący:

W liczbie głosujących 12,720 było :	
Za Ludwikiem Napoleonem	12,623
Przeciw niemu	93
To czyni jedno odrzucenie na 133 przyjęć.	(<i>Ind.</i>)

(Depesze telegraficzne.)

Paryż, 19. grudnia. Biskup z Chalons ogłosił pismo zakończone temi słowy: „Bóg jest z prezydentem, dlatego jest obowiązkiem naszym, popierać jego sprawę. Biskup z Maus wystawia go w okólniku swoim do proboszczów jako jedyny środek dla przysłej restauracyi. — Od dziś zaczęto rozdawać karty pozwolenia dla odwiedzania uwięzionych insurgentów. Głosowanie zostało przydłużone dla nadzwyczajnego natłoku w obadwa dni od 4. do 6. godziny.

Stan obłężenia istnieje już w 35 departamentach włącznie z 3ma algierskimi.

W St. Pelagie jest uwięzionych teraz 33 reprezentantów.

Paryż, 20. grudnia. Z rozkazu ministra spraw wewnętrznych zostało przydłużone głosowanie dla obudwa dni znowu o 2 godzin, t. j. do godziny 8 wieczór. Tak jak w Paryżu jest także po departamentach wielki natłok do urn wyborczych. Dzienniki niebonapartystowskie wstrzymują się od wszelkich uwag o uchwale ludu. — *La Patrie* ogłasza czwartą listę adhezyi rad municypalnych. Wiadomość o uwolnieniu Cavaignaca*) niepotwierdziła się; tylko Roger du Nord został dotychczas uwolniony, wszelako wolno teraz krewnym odwiedzać więźniów w Ham, wyjąwszy Changarniera.

Falloux i Berryer podają do wiadomości, że niebędą głosować. O ile wiadomy jest rezultat głosowania w armii, okazało się pomiędzy 243,854 głosami 226,661 za Ludwikiem Napoleonem. St. Cyr miało jak wszystkie szkoły wojskowe, głosować przeciw niemu.

(*Pr. St. Anz.*)

*) Według najnowszych wiadomości został jen. Cavaignac uwolniony.

Szwajcarya.

(Sprawy Argawskiej rady konstytuującej.)

Bazylea, 14. grudnia. Argawska rada konstytuująca załatwiła na dwóch posiedzeniach 17 artykułów. Za „Veto“ było dwa głosy, przeciw prawu odwołania w obec wielkiej rady, jeden tylko głos. Duchowieństwo wyłączone być ma od urzędów krajowych. — Naturalizowani Szwajcarowie mogą dopiero w ośm do dziesięciu lat po otrzymaniu prawa szwajcarskiego obywatelstwa przypuszczeni być do publicznego urzędu. 82 głosami uchwalono prowizoryczne wybory dla wszystkich nauczycieli; natomiast jednak odstąpiono od prowizorycznych wyborów duchowieństwa. Każdy urzędnik odpowiedzialny jest osobiście za swoje czynności urzędowe, a to na mocy przepisów przyszłej w tej mierze ustawy. Członkowie wielkiej rady nie są odpowiedzialni za swoje głosowanie w funkcji, jeżeli tylko niezachodzi przy tem nadwzjęcie statutu konstytucyjnego. Co 4 lat wybierani mają być wszyscy urzędnicy nanowo. Pertraktacye władzy prawodawczej i sądowej odbywać się mają jawnie, jak dalece nie ucierpi przeto dobro państwa i moralność. Gminom kościelnym wszelkiego wyznania zabezpiecza się przy wyborach duchowieństwa prawo trzykrotnej propozycyi. (*O. P. A. Z.*)

Włochy.

(Własnoręczne pismo Ludwika Napoleona do generała Gemeau. — Rozporządzenie ministra finansów.)

Rzym, 13. grudnia. Słychać za rzecz pewną, że Ludwik Napoleon przysłał własnoręczne pismo do generała Gemeau, w którym zaleca mu nietylko utrzymanie spokoju i porządku w naszym

